

دانشکده بهداشت
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اپیدمیولوژی بیماری های شایع بهداشت عمومی	مخاطبان: دانشجویان ترم سوم کارشناسی پیوسته
تعداد واحد: ۲ واحد نظری	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: دوشنبه ۱۰-۱۲
زمان ارائه درس: دوشنبه ۱۰-۸ (طول ترم)	
نیمسال: نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۷	مدرس: دکتر فاطمه حیدرپور
دروس پیش نیاز: ندارد	

هدف کلی درس :

- ۱- آشنایی دانشجویان با عوامل موثر بر توزیع و انتشار بیماری های واگیر و غیر واگیر
- ۲- آشنایی با راههای انتقال، پیشگیری و کنترل بیماری های واگیر و غیر واگیر

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی و کلیات بیماری های واگیر و غیر واگیر
- ۲- آشنایی دانشجویان با عوامل خطر مرتبط با بیماری ها
- ۳- آشنایی با بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا
- ۴- آشنایی با بیماریهای سرخک، سرخچه و اوریون
- ۵- آشنایی با بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال
- ۶- آشنایی با انواع بیماری های هپاتیت (A, B, C, D, E, G)
- ۷- آشنایی با بیماریهای وبا، سالمونلا و بوتولیسم
- ۸- آشنایی با بیماریهای ژیاوردیا و آمیبیاز
- ۹- آشنایی با بیماریهای شیگلوز و توکسوپلاسموز
- ۱۰- آشنایی با بیماریهای سیاه زخم و سیاه سرفه
- ۱۱- آشنایی با بیماری تب های خونریزی دهنده
- ۱۲- آشنایی با بیماریهای مالاریا و لیشرمانیا
- ۱۳- آشنایی با بیماریهای تب مالت و هاری
- ۱۴- آشنایی با بیماری HIV و ایدز
- ۱۵- آشنایی با بیماری قلبی عروقی
- ۱۶- آشنایی با بیماری دیابت
- ۱۷- آشنایی با سرطانهای شایع

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی : آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی و کلیات بیماری های واگیر و غیر واگیر

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱ تعریف اپیدمیولوژی را بداند
- ۱-۲ بیماری واگیر و غیر واگیر را توضیح دهد
- ۱-۳ اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر و غیر واگیر را توضیح دهد.
- ۱-۴ سطوح پیشگیری را بیان کند.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با عوامل خطر مرتبط با بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۲-۱ عوامل خطر سلامتی را بیان کند.
- ۲-۲ نظام مراقبت عوامل خطر بیماریهای غیر واگیر را توضیح دهد.
- ۲-۳ گذار اپیدمیولوژیک و مفهوم آن را توضیح دهد.
- ۲-۴ مهمترین عوامل خطر بیماریها را نام ببرد.
- ۲-۵ منابع اطلاعات بیماریهای عفونی را ذکر کند.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۳-۱ بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۳-۲ علائم و نشانه های بالینی بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا را بیان کند.
- ۳-۳ اپیدمیولوژی بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای سرخک، سرخجه و اوریون

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۴-۱ بیماریهای سرخک، سرخجه و اوریون را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۴-۲ علائم و نشانه های بالینی بیماریهای سرخک، سرخجه و اوریون را بیان کند.
- ۴-۳ اپیدمیولوژی بیماریهای سرخک، سرخجه و اوریون در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۵-۱ بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۵-۲ علائم و نشانه های بالینی بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال را بیان کند.
- ۵-۳ اپیدمیولوژی بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با انواع بیماری هایپاتیت (A, B, C, D, E, G)

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۶-۱ هپاتیت‌های (A, B, C, D, E, G) را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۶-۲ علائم و نشانه‌های بالینی هپاتیت‌های (A, B, C, D, E, G) را بیان کند.
- ۶-۳ اپیدمیولوژی هپاتیت‌های (A, B, C, D, E, G) در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با بیماری‌های وبا، سالمونلا و بوتولیسم

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۷-۱ بیماری‌های وبا، سالمونلا و بوتولیسم را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۷-۲ علائم و نشانه‌های بالینی بیماری‌های وبا، سالمونلا و بوتولیسم را بیان کند.
- ۷-۳ اپیدمیولوژی بیماری‌های وبا، سالمونلا و بوتولیسم در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با بیماری‌های ژیاوردیا و آمیبیاز

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۸-۱ بیماری‌های ژیاوردیا و آمیبیاز را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۸-۲ علائم و نشانه‌های بالینی بیماری‌های ژیاوردیا و آمیبیاز را بیان کند.
- ۸-۳ اپیدمیولوژی بیماری‌های ژیاوردیا و آمیبیاز در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری‌های شیگلوز و توکسوپلاسموز

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۹-۱ بیماری‌های شیگلوز و توکسوپلاسموز را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۹-۲ علائم و نشانه‌های بالینی بیماری‌های شیگلوز و توکسوپلاسموز را بیان کند.
- ۹-۳ اپیدمیولوژی بیماری‌های شیگلوز و توکسوپلاسموز در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری‌های سیاه زخم و سیاه سرفه

اهداف ویژه:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- ۱۰-۱ بیماری‌های سیاه زخم و سیاه سرفه را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۱۰-۲ علائم و نشانه‌های بالینی بیماری‌های سیاه زخم و سیاه سرفه را بیان کند.
- ۱۰-۳ اپیدمیولوژی بیماری‌های سیاه زخم و سیاه سرفه در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری تب های خونریزی دهنده

اهداف ویژه:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- ۱-۱۱ بیماری تب های خونریزی دهنده را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۲-۱۱ علائم و نشانه های بالینی بیماری تب های خونریزی دهنده را بیان کند.
- ۳-۱۱ اپیدمیولوژی بیماری تب های خونریزی دهنده در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای مالاریا و لیشمانیا

اهداف ویژه:

دانشجو در پایان قادر باشد:

- ۱-۱۲ بیماریهای مالاریا و لیشمانیا را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۲-۱۲ علائم و نشانه های بالینی بیماریهای مالاریا و لیشمانیا را بیان کند.
- ۳-۱۲ اپیدمیولوژی بیماریهای مالاریا و لیشمانیا در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای تب مالت و هاری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۳ بیماریهای تب مالت و هاری را تعریف کند و مشخصات آنها را بیان کند.
- ۲-۱۳ علائم و نشانه های بالینی بیماریهای تب مالت و هاری را بیان کند.
- ۳-۱۳ اپیدمیولوژی بیماریهای تب مالت و هاری در جهان و ایران را توضیح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری HIV و ایدز

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۴ تعریف بیماری ایدز را بداند.
- ۲-۱۴ تاریخچه ایدز را توضیح دهد.
- ۳-۱۴ راههای انتقال بیماری ایدز را بیان کند.
- ۴-۱۴ علائم عفونت HIV/AIDS را توضیح دهد.
- ۵-۱۴ راههای کنترل بیماری ایدز را توضیح دهد.
- ۶-۱۴ اپیدمیولوژی بیماری ایدز در جهان را بیان کند.
- ۷-۱۴ اپیدمیولوژی بیماری ایدز در ایران را توضیح دهد.
- ۸-۱۴ برنامه ملی استراتژیک کنترل و پیشگیری HIV/AIDS در ایران را توضیح دهد.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری قلبی عروقی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۵ اپیدمیولوژی بیماری های قلب و عروق را شرح دهد.

۲-۱۵ عوامل خطر بیماری های قلب و عروق را توضیح دهد.

۳-۱۵ سیستم امتیاز دهی فرامینگهام را شرح دهد.

۴-۱۵ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راه های پیشگیری فشار خون را توضیح دهد.

۵-۱۵ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راه های پیشگیری اختلالات چربی خون را توضیح دهد.

۶-۱۵ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راه های پیشگیری سندرم متابولیک را شرح دهد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آشنایی با بیماری دیابت

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۱۶ اپیدمیولوژی دیابت را شرح دهد.

۲-۱۶ اهمیت بیماری دیابت را توضیح دهد.

۳-۱۶ عوامل خطر بیماری دیابت را شرح دهد.

۴-۱۶ انواع بیماری دیابت را توضیح دهد.

۵-۱۶ راه های تشخیص بیماری دیابت را شرح دهد.

۶-۱۶ عوارض دیابت را شرح دهد.

۷-۱۶ معیار های شناسایی افراد در معرض خطر را توضیح دهد.

جلسه هفدهم

هدف کلی: آشنایی با سرطان های شایع

اهداف ویژه:

دانشجو در پایان قادر باشد:

۱-۱۷ اپیدمیولوژی سرطانها در ایران و جهان را توضیح دهد.

۲-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان کولورکتال را توضیح دهد.

۳-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان پستان را توضیح دهد.

۴-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان ریه را توضیح دهد.

۵-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان معده را توضیح دهد.

۶-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان مری را توضیح دهد.

۷-۱۷ اپیدمیولوژی، عوامل خطر و راههای پیشگیری از سرطان پوست را توضیح دهد.

۸-۱۷ برنامه ثبت سرطان در ایران را شرح دهد.

منابع:

۱- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران (دکتر فریدون عزیزی)

۲- اصول پیشگیری و مراقبت از بیمارها: نظام مراقبت بیماریهای واگیر و غیرواگیر (مجموعه دستورالعمل های کشوری)

روش تدریس: سخنرانی-پرسش و پاسخ

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
در ساعت کلاس	بعد از هر چهار جلسه کلاس	٪۱۰	چند گزینه ای	کوئیز
در ساعت کلاس	بعد از ۱۲ جلسه	٪۱۰	چند گزینه ای	آزمون میان ترم
در سالن امتحانات	پایان ترم	٪۷۵	چند گزینه ای	آزمون پایان ترم
در ساعت کلاس	در جلسه کلاس	٪۵	-	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و بموقع در کلاس
 شرکت در بحث های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس
 خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
 تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
 تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
 تاریخ تحویل: ۹۷/۱۱/۱۶

جدول زمانبندی درس اپیدمیولوژی بیماریهای شایع
روز و ساعت جلسه: دوشنبه ۱۰-۸ (طول ترم)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۷/۱۱/۲۹	آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی و کلیات بیماری های واگیر و غیر واگیر	دکتر فاطمه حیدرپور
۲	۹۷/۱۲/۶	آشنایی دانشجویان با عوامل خطر مرتبط با بیماری ها	دکتر فاطمه حیدرپور
۳	۹۷/۱۲/۱۳	آشنایی با بیماریهای سل، جذام و آنفلوانزا	دکتر شهاب رضاییان
۴	۹۷/۱۲/۲۰	آشنایی با بیماریهای سرخک، سرخجه و اوریون	دکتر فاطمه حیدرپور
۵	۹۷/۱۲/۲۷	آشنایی با بیماریهای کزاز، مننژیت و فلج اطفال	دکتر فاطمه حیدرپور
۶	۹۸/۱/۱۹	آشنایی با انواع بیماری هپاتیت (A, B, C, D, E, G)	دکتر فاطمه حیدرپور
۷	۹۸/۱/۲۶	آشنایی با بیماریهای وبا، سالمونلا و بوتولیسم	دکتر شهاب رضاییان
۸	۹۸/۲/۲	آشنایی با بیماریهای ژیاودیبا و آمیبیاز	دکتر فاطمه حیدرپور
۹	۹۸/۲/۹	آشنایی با بیماریهای شیگلوز و توکسوپلاسموز	دکتر شهاب رضاییان
۱۰	۹۸/۲/۱۶	آشنایی با بیماریهای سیاه زخم و سیاه سرفه	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۱	۹۸/۲/۲۳	آشنایی با بیماری تب های خونریزی دهنده	دکتر شهاب رضاییان
۱۲	۹۸/۲/۳۰	آشنایی با بیماریهای مالاریا و لیشرمانیا	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۳	۹۸/۳/۶	آشنایی با بیماریهای تب مالت و هاری	دکتر شهاب رضاییان
۱۴	۹۸/۳/۱۳	آشنایی با بیماری HIV و ایدز	دکتر فاطمه حیدرپور
۱۵	۹۸/۳/۲۰	آشنایی با بیماری قلبی عروقی	دکتر شهاب رضاییان
۱۶	۹۸/۳/۲۷	آشنایی با بیماری دیابت	دکتر شهاب رضاییان
۱۷	۹۸/۴/۳	آشنایی با سرطانهای شایع	دکتر شهاب رضاییان